

2022. évi éves jelentés Összefoglaló

Jogi nyilatkozat

Az Európai Vegyianyag-ügynökség nem vállal felelősséget az ebben a dokumentumban foglalt információk bármilyen jellegű felhasználásáért.

A Europe Direct szolgáltatás segítségével választ kaphat az Európai Unióval kapcsolatos kérdéseire.

Ingyenesen hívható szám (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Egyes mobiltelefon-szolgáltatók nem engedélyezik a 00 800-zal kezdődő telefonszámok hívását, vagy díjat számíthatnak fel az ilyen számok hívásáért.

Az Európai Unióról az interneten itt tájékozódhat bővebben: (<http://europa.eu>)..

2022. évi éves jelentés – összefoglaló

Hivatkozás: ECHA-23-B-01-HU

ISBN: 978-92-9468-285-7

Katalógusszám : ED-09-23-165-HU-N

DOI: 10.2823/527330

A közzététel dátuma: 2023. április

Nyelv: HU

© Európai Vegyianyag-ügynökség, 2023

Fedőlap © Európai Vegyianyag-ügynökség

Ha kérdései vagy észrevételei vannak ezzel a dokumentummal kapcsolatban, kérjük, (a hivatkozási szám és a megjelenési dátum feltüntetésével) az információigénylő űrlapon nyújtsa be azokat. Az információigénylő lap az ECHA Kapcsolatfelvétel weboldalán keresztül érhető el, amely a következő címen található: <http://echa.europa.eu/contact>

Európai Vegyianyag-ügynökség

P.O. Box 400, FI-00121 Helsinki, Finnország

Összefoglaló

Ez az összefoglaló áttekintést nyújt a 2022-ben elért eredményeinkről és a megtapasztalt kihívásokról. Összefoglalja a jelentésben szereplő információkat, amely a 2022-2025 közötti időszakra vonatkozó programozási dokumentumunkban (1) felvázolt tevékenység alapú szerkezetet követi. Kiemeljük tevékenységünk hozzájárulását az Európai Unió (EU) prioritásaihoz, és megosztunk néhányat az év során elért legfontosabb eredményeink közül.

2022-ben továbbra is elköteleztünk maradtunk stratégiai célkitűzéseink teljesítése és a munkaprogramunkban meghatározott tervezett tevékenységek végrehajtása mellett.

Jelentős lépéseket tettünk a szabályozási intézkedéseket igénylő, aggodalomra okot adó anyagok azonosítása terén: 61 csoportban mintegy 2000 anyagot értékeltünk. Összességében az integrált szabályozási stratégia azt eredményezte, hogy 2022 végére a 100 tonna feletti mennyiségben regisztrált anyagok mintegy 75%-át már értékelték, így e nagy mennyiségű anyagokból körülbelül 1000-et kell még értékelni.

Az elvégzett munka lehetővé tette számunkra, hogy a megfelelőségi ellenőrzéseket azokra az anyagokra összpontosítsuk, amelyek esetében az adatgyűjtésnek a legnagyobb hatása lenne. Ismét túlléptük az éves célunkat, miszerint ebben az évben 300 ellenőrzést végzünk.

Öt anyagot különös aggodalomra okot adó anyagként azonosítottak és felvettek a jelöltlistára, így a jelöltlistán szereplő anyagok száma 224-re emelkedett². Ennek eredményeként a szállítóknak mostantól tájékoztatást kell adniuk biztonságos felhasználásukról, válaszolniuk kell a fogyasztói kérésekre, és értesíteniük kell az ECHA-t, ha termékeik ezen anyagok bármelyikét tartalmazzák.

Javasoltuk, hogy a jelöltlistán szereplő nyolc anyagra az engedélyezési követelmények hatálya alá tartozó elsőbbségi kritériumok vonatkozzanak. Ha a Bizottság úgy dönt, hogy felveszi őket az engedélyezési jegyzékbe, a vállalatoknak engedélyt kell kérniük az anyagok további felhasználására.

50 engedélyezési kérelem és felülvizsgálati jelentés érkezett 66 felhasználásra vonatkozóan. Kockázatértékelési bizottságunk (RAC) és a társadalmi-gazdasági elemzéssel foglalkozó bizottság (SEAC) 36 véleményt fogadott el, amelyeket döntéshozatal céljából továbbítottak az Európai Bizottságnak.

A vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégia egyik intézkedését követően az Európai Bizottság közzétette a korlátozásokra vonatkozó ütemtervet, amely felöleli a REACH szerinti korlátozásokkal kapcsolatos folyamatban lévő és jövőbeli munkát. Az ECHA aktívan hozzájárult az ütemterv elkészítéséhez, információkkal szolgált a tervezett korlátozási tevékenységekkel kapcsolatban, és anyagcsoportokat is javasolt a szabályozási igények alapján a jegyzékbe való felvételre. Az ütemterv valamennyi érdekelt fél számára egyértelmű tájékoztatást nyújt az uniós korlátozásokkal kapcsolatos, folyamatban lévő és jövőbeli munkáról, és a csoportértékeléseink továbbra is beépülnek ebbe a munkába.

2022-ben az év során hat korlátozási javaslatot nyújtottak be, köztük a tűzoltóhabokban található per- és polifluoralkil anyagok (PFAS-ek) egész EU-ra kiterjedő korlátozását. Elfogadása esetén a korlátozás 30 év alatt több mint 13 000 tonnával csökkentheti a kibocsátást. Emellett

1 https://echa.europa.eu/documents/10162/11209549/mb_39_2021_pid_2022-2025_en.pdf

² A lista 2023 januárjában további kilenc anyaggal egészült ki. A jelöltlistán jelenleg 233 anyag szerepel.

2023 elején öt európai ország nyújtott be külön javaslatot a PFAS-ek más alkalmazásokban való felhasználásának korlátozására.

A RAC és a SEAC négy véleményt fogadott el korlátozási javaslatokról, amelyek támogatják a vadászatban, szabadtéri lövészsportokban és a halászatban/horgászatban használt lőszerekben található ólomra, az agyag céltárgyakban található policiklusos aromás szénhidrogénekre, a 2,4-dinitrotoluolra és az égésgátló Dechlorane Plus-ra vonatkozó korlátozásokat.

A RAC emellett 40 további véleményt fogadott el, amelyekben az anyagok harmonizált osztályozását és címkézését javasolta. A tudományos bizonyítékok széles körű felülvizsgálatát követően a bizottság ismét megerősítette, hogy nem indokolt a glifozátot olyan anyagnak minősíteni, amely rákkeltő hatású, mutagenitást, reprotoxicitást vagy specifikus célszervi toxicitást okoz. Így a glifozát jelenlegi besorolása továbbra is: mérgező a vízi élővilágra és súlyos szemkárosodást okozhat.

A biocid termékekkel foglalkozó bizottság (BPC) 19 véleményt fogadott el hatóanyagok jóváhagyása és megújítása tekintetében, míg az uniós engedélyek esetében folytatódott a növekvő tendencia: 2022-ben 22 véleményt fogadtak el, szemben a 2021. évi 15 véleménnyel. A bizottság elvégezte és jóváhagyta a rágcsálóirtó szerek összehasonlító értékelését, valamint kidolgozta az alternatívák elemzésére vonatkozó első iránymutatást is.

Felülvizsgáltuk az állatkísérletek alternatíváinak előmozdítására vonatkozó megközelítésünket, és lépéseket tettünk annak érdekében, hogy fokozzuk a szabályozási célokra alkalmas alternatív módszerek alkalmazásának támogatására irányuló erőfeszítéseink hatékonyságát és láthatóságát. Ennek érdekében továbbra is bővítjük tudományos és technikai kompetenciáinkat, beleértve az adatkezelést és a vegyi anyagok értékelését támogató eszközöket, mint például az OECD QSAR Toolbox eszköztárat is. Együttműködünk az Európai Bizottsággal és más érdekelt felekkel is, hogy támogassuk a Bizottságot a vegyi anyagok értékelése során alkalmazott állatkísérletek teljes körű helyettesítésére irányuló ütemterv kidolgozásában.

Tudományos és szabályozási szakértelmünk, adatbázisaink, digitális eszközeink és a vegyi anyagok szabályozásával kapcsolatos gyakorlati tapasztalatunk révén 2022 folyamán támogatást nyújtottunk az Európai Bizottság vegyi anyagokkal kapcsolatos fenntarthatósági stratégiájához is. Támogatásunk három központi pillérre épül:

- Technikai és tudományos szakértelem biztosítása a REACH- és a CLP-rendelet Európai Bizottság által végzett felülvizsgálatához, felhasználva az e rendeletek több mint egy évtizede történő végrehajtásával kapcsolatos tapasztalatainkat.
- Hozzájárulás az „egy anyag, egy értékelés” elv megvalósításához, különösen a feladatok ügynökségek közötti esetleges újraelosztása és a jövőbeli uniós adatplatform tekintetében.
- Tanácsadás az Európai Bizottságnak az ECHA alaprendeletére vonatkozó javaslatával kapcsolatban.

2022-ben fokozódott a partnereinkkel és a testvérügynökségekkel folytatott együttműködés. Aktívan részt vettünk a vegyi anyagokból eredő kockázatok értékelésére irányuló partnerség (PARC) keretében indított kezdeményezésekben. Ez egy olyan uniós szintű kutatási és innovációs program, amely az egészség és a környezet védelmét szem előtt tartva a vegyi kockázatok új generációs értékelésének kidolgozására összpontosít. Arra törekszünk, hogy maximalizáljuk a szinergiákat és úgy irányítuk a tudományos fejleményeket, hogy jobban megfeleljenek a szabályozási igényeknek. A biszfenolokkal kapcsolatos csoportosítási tevékenységünk például a biszfenol alternatívákkal kapcsolatos PARC-projekt részét képezi.

Szorosan együttműködtünk a szabályozó hatóságokkal, köztük az Európai Élelmiszerbiztonsági

Hatósággal (EFSA) az anyagok biztonságosságának értékelése és a szabályozási kereteken átívelő következetes álláspontok kialakítása érdekében, többek között olyan területeken, mint a biocidok és a növényvédő szerek, az élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő anyagok és az ivóvízre vonatkozó követelmények. Ezen túlmenően az Európai Környezetvédelmi Ügynökséggel (EEA) együttműködve egy közös mutatókészletet hoztunk létre, amely segít nyomon követni a CSS végrehajtásának előrehaladását és hatását, kihasználva az informatikai és kommunikációs területen szerzett megosztott szakértelmünk előnyeit.

2022-ben szervezetünkön belül jelentős változások történtek mind felső-, mind középvezetői szinten. Erős irányítási politikáink és minőségbiztosítási rendszereink révén jól felkészültünk a változtatások zökkenőmentes végrehajtására, és gondoskodtunk arról, hogy a személyzet gyorsan alkalmazkodni tudjon az új vezetői struktúrához. Örömmel vettük új ügyvezető igazgatónk, *Dr. Sharon McGuinness* érkezését, aki az év végén csatlakozott hozzánk. A vezetői csapatban bekövetkezett változásoknak köszönhetően helyzetünk kedvező, így jogi megbízásainkat most és a jövőben is teljesíteni tudjuk.

A világjárványt követően új hibrid munkamodellt határoztunk meg és vezettünk be munkatársaink és az ECHA szervei számára, az Európai Bizottság szabályaival összhangban. A modell ötvözi a távmunka előnyeit és rugalmasságát az irodában való rendszeres jelenlét mellett.

Bár az év számos sikert hozott, több kihívással is szembe kellett néznünk.

Az egyik fő probléma az engedélyezési rendszer hatékonyságának hiánya, amely problémát már 2021-ben azonosítottunk a *REACH és a CLP működéséről szóló jelentésben*³. Az engedélyezési kérelmek számának 2022-ben tapasztalt növekedése, különösen a hat vegyértékű króm esetében, várhatóan 2023-ban is folytatódik. Ez meghaladja tudományos bizottságaink véleményalkotási kapacitását, és a tapasztalt tagok hiánya tovább ront a helyzeten, mivel egyre nehezebb előadókat találni a célnak megfelelő vélemények elkészítéséhez.

További kihívást jelent a tagállamok által benyújtott, biocid hatóanyagokra vonatkozó értékelési jelentéstervezetek alacsony száma. Ez hátrányosan érinti az összes létező hatóanyag értékelésének 2024 végéig történő befejezését, amint azt a biocid termékekről szóló rendelet előírta. A hatóanyagokra vonatkozó cselekvési tervvel összhangban az ECHA az elmúlt években erőfeszítéseket tett annak érdekében, hogy támogassa a tagállamokat a további előrelépésben, és ezt a tevékenységet a jövőben is folytatni fogja.

Jövőbeni kihívást látunk abban az esetben is, ha az "egy anyag, egy értékelés" elvet illető politika arra kötelezi az ügynökségeket, hogy a különböző tudományos bizottságok véleményeit teljes mértékben összehangolják anélkül, hogy előbb a szabályozási környezetet hangolnák össze. Amíg a rendeletek különböző követelményeket tartalmaznak, különböző útmutatókra hivatkoznak, vagy különböző kérdéseket tesznek fel különböző tudományos szakértői csoportoknak különböző határidőkkel, addig nem lehetséges teljes mértékben összehangolni a végeredményeket.

Hiányosságok merültek fel a vegyi anyagokra vonatkozó nyilvános információk terjesztése terén is az év során, mivel a vegyi anyagokkal kapcsolatos információk időnként nem voltak elérhetők a honlapunkon. Alapos vizsgálatot végeztünk, és az érdekelt felekkel együtt komoly előrelépést tettünk az új rendszer kiépítésében, hogy a vegyi anyagokra, azok tulajdonságaira és szabályozási státuszára vonatkozó adatok könnyebben hozzáférhetővé váljanak. Ez a hosszú távú megoldás javítani fogja az információk áramlását az érdekelt felek felé, és egyúttal segíteni fog bennünket abban, hogy átlátható, naprakész és hozzáférhető adatokat biztosítsunk a vegyi

---

3 https://echa.europa.eu/documents/10162/17226/operation_reach_clp_2021_en.pdf

anyagokról.

A hibrid munkamodell átvételével kihívásokkal szembesülhetünk a hatékonyság, az együttműködés és a személyzet ECHA küldetéséhez való kapcsolódásának fenntartása terén. Elismerjük annak fontosságát, hogy foglalkozzunk a modell hátrányos jellegzetességeivel is, biztosítva, hogy képesek legyünk megtartani és vonzani a legkiválóbb tehetségeket az ügynökségi tevékenység támogatása érdekében.

Végezetül, a kiberbiztonság fontos területté vált a számunkra is. Az e területre irányuló beruházások növelésének köszönhetően a fokozódó rosszindulatú tevékenység és a geopolitikai válság közelmúltbeli elmélyülése ellenére biztonsági szintjeink hasonlóak maradtak az előző évekhez, és nem történtek jelentős incidensek. Hosszú távú tervet dolgoztunk ki az információ-technológiai műveletek teljesítésének és magas szolgáltatási minőségének fenntartására, valamint az e területet érintő jövőbeli kihívások kezelésére.

Az Ügynökség röviden

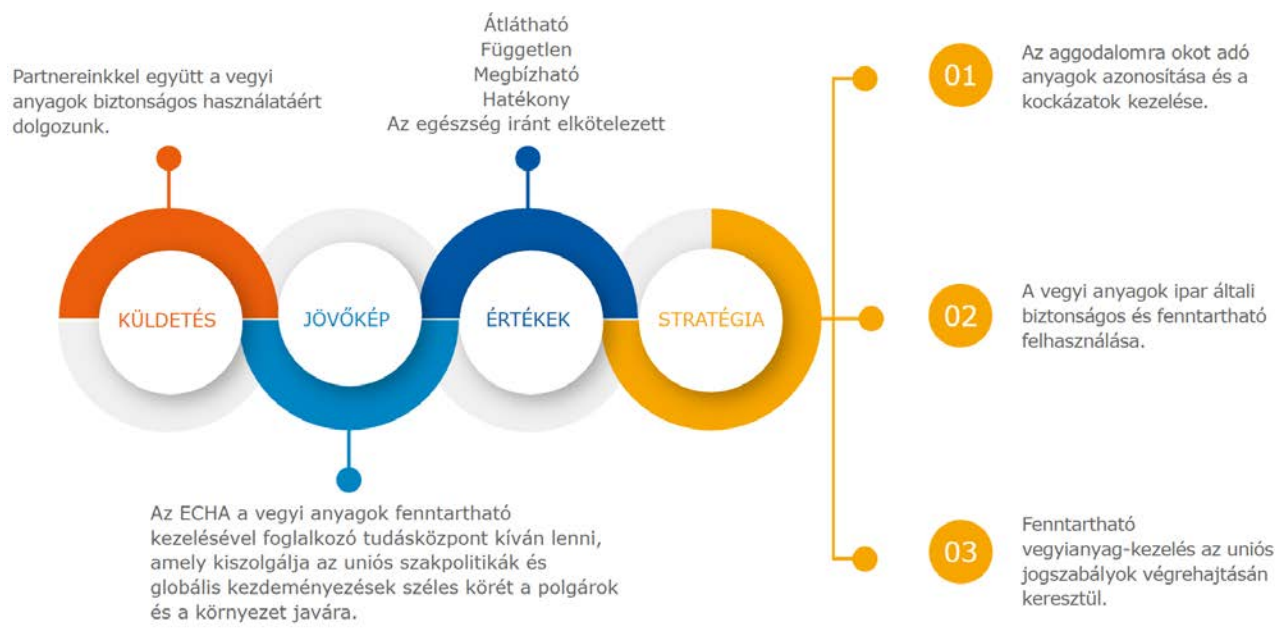
Az ECHA három stratégiai prioritást határozott meg azzal a céllal, hogy továbbra is megfelelő és hatékony módon szolgálja az Európai Uniót. Az ECHA szerepkörén alapulva az ECHA kompetenciáira és elért hatására építenek, elismerik az ECHA központi jelentőségét az EU szabályozási rendszerében végrehajtott jogszabályok terén, és megpróbálják előre jelezni a jövőbeni kihívásokat.

A 2019-2023-as stratégiai tervvel összhangban az ECHA a partnereivel együtt az európai uniós piacon lévő vegyi anyagokra vonatkozó kompetenciáit és átfogó ismereteit felhasználva azonosítja az aggodalomra okot adó anyagcsoportokat, hogy segítse az Európai Bizottságot annak meghatározásában, hogy milyen szabályozási intézkedésekre van szükség, és megtegye a szükséges intézkedéseket a REACH, a BPR, a CLP, a POP-ok vagy más vonatkozó jogszabályok alapján (1. stratégiai prioritás).

A 2. stratégiai prioritás az 1. stratégiai prioritás keretében szerzett ismeretekre épül, és az iparnak a REACH-ben, a CLP-ben, a BPR-ben, a PIC-ben, a víz-keretirányelvben és az ivóvíz-irányelvben, valamint az ECHA-nak az azokban foglalt megbízatásában meghatározott jogszabályi kötelezettségeit alkalmazza, és célja, hogy javítsa az ipar szakismereteit és kapacitásait, hogy intézkedéseket hozhassanak, mielőtt az ECHA-ra vagy más szabályozó szervezetekre kerülne a sor.

Végül a 3. stratégiai prioritás az ECHA megbízatásának végrehajtása során szerzett adatokat és tapasztalatokat használja fel annak érdekében, hogy javítsa a vegyi anyagok uniós szabályozási rendszerén belüli konzisztenciát és integrációt a vegyi anyagok kezelésével kapcsolatos nemzetközi munka tekintetében.

Stratégiai tervének és prioritásainak, valamint éves munkaprogramjának megvalósításával az ECHA hozzájárul az EU zöld megállapodás célkitűzéseéhez, valamint az Európai Bizottság vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégiájában foglalt kérései keretében a tudományos-szabályozási tanácsadáson keresztül a szakpolitika továbbfejlesztéséhez.

Az ECHA éves munkaprogramja a stratégiai tervet és a többéves munkaprogramot konkrét intézkedésekké és eredményekké alakítja, amelyek az Ügynökség fő tevékenységei köré épülnek. A következő szakasz a 2022-ben elért legfontosabb eredményeket emeli ki.

EUROPEAN CHEMICALS AGENCY
P.O. BOX 400, FI-00121 HELSINKI, FINLAND
ECHA.EUROPA.EU